48՝Ի ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1026 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 26/8 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1904 30 ՇԱՊԱՆ 1322 = 26 ԹՐԵՐԻՆԸ ԷՎՎԷԼ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՅԻՍՈՒՍ ԿՈՍՊԼՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹՈՒՂԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գրան Ռիւ ժատէ-ի, 38
Ի հրատարակութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԳԻՐ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : اوهانس فرید
اداره خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԳԱԾԱՆՑԱԳՐԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՏԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՀԱՊԷՇԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (3)

ԲՈՐԹ-ՍԱՅԻՏԻՆ ԱՆԴԻՆ

ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎԻՆ ՊԱՐԱԳԱՆԵՐԸ

Հապէշիստան երթալու համար ֆրանսական Սօմալի եզերքը պէտք էր ելլել և հանկէց անցնիլ։ Իբր Վեհ. Սուլթանին պատուիրակները, հարկ եղած դիւրութիւնները և մեծարանքները ընծայելու համար, ֆրանսական դեսպան Մ. Քոնսթան յանձնարարած էին Ճիպութի գանուող Սօմալի կուսակալին և Հապէշիստանի մայրաքաղաքին ֆրանսական դեսպանին։ Բորթ-Սայիտի հիւպատոսը բացակայ ըլլալով, փոխ-հիւպատոս Մ. Ժօզէֆ Խուրի ինձի յանձնեց յիշեալ գիրերը, սիրալիր մեծարանքներով։ Ճիպութի երթալու շոգենաւ չկար, բայց ֆրանսական հիւրամեծարութիւն մը եղաւ մեզի որուն համար խօրհպէս շնորհակալ եմ։ Հնդկային երթալու համար մայիս 1ին ֆրանսական Լաֆոսքր յածանաւը պիտի մեկնէր, որ պիտի հանդիպէր նաեւ Ճիպութի։ Այնպէս կարգադրուեցաւ որ մենք ալ մեկնէինք նոյն յածանաւով, իբր հիւր։ Մեկնելէ առաջ փոխ-հիւպատոսը զիս ներկայացուց յածանաւին նաւապետ ծովային գնդապետ Մ. Կասբրաթի։ Այս սպան, որ քանի մը տարի առաջ Պոլսոյ ֆրանսական պատգամաւորական հրամանատար եղած է եղեր, երախտագիտութեամբ յայտնեց Վեհ. կայսեր շնորհներուն և պատուանշաններուն արժանացած ըլլալը, և իր մեծ յարգանքը Մ. Քոնսթանի համար։ Հետեւաբար չատ ուրախ եղաւ մեր այս հիւրգացութենէն։

Քանի մը օր ունէինք մեկնելու. ուստի ճերմակ հագուստ, ճամբորդութեան համար ուտելիք, պէտք և պահծոյ բանջարեղէններ գնելով մնաուկներու մէջ տեղաւորեցինք։

Մայիս մէկ, շաբաթ.

Առաւօտ, ժամը 8ին (Ը. Ե.) ֆրանսական յածանաւէն շոգեմակոյկ մը ղրկուեցաւ գոյքերնիս առնելու համար և ժամը 11ին ալ ուրիշ շոգեմակոյկ մը մեզի փոխադրելու, ուր նաեւ նաեւ փոխ-հիւպատոսը Մ. Ժօզէֆ՝ ողջերթ մաղթելու համար։

Երբ Լաֆոսքր յածանաւը հասանք, հիւրասէր նաւապետը իր սպայակոյտով դիմաւորեց մեզ սանդուխին գլուխէն և սիրալիր ողջոյնէ մը ետք, սպաներ առաջնորդեցին զիս յածանաւին ամէնէն շքեղ յարկաբաժինը, ուր պիտի բնակէի։ Նախնական կարգադրութիւններէ ետք վերնայարկը ելայ դիտելու շուրջս։

Լաֆոսքր յածանաւը մարտանաւերու կարգաւորքը և մաքրութիւնը կը փայլեցնէր իր վրայ։ Թնդանօթներն ու հրացանները կը ցոլցային։ 6000 թոնոտարողութիւն, 11,500 ձիու ուժ ունէր ու 16 մէթր երկայնութիւն և 8 լայնութիւն։ Իր մէջ երկու հատ մեծ ընդծովեաներ և չորս սովորական թրփիլանաւ կային, զորս Հնդկայինն պիտի առնէր։ Պատահական նորոգութեանց համար կատարելագործեալ չնորան մըն ալ ունէր։ Ժամը թէեւ 16 մղոն կ'երթար, բայց ի հարկին մինչեւ 19 մղոն սրընթաց է։ Տանը վեց թնդանօթներով զինուած է և նաւաստիները 400 հոգի են։

Ժամը կէսին ճամբայ ելանք Բորթ Սայիտէ դէպի Սուէզ, ջրանցքին մէջ որոշուած արագութեամբ, այսինքն ժամը 5 մղոնով։ Աջ կողմերնիս կը տեսնէինք Սուէզ երկարող երկաթգիծն ու Նեղոսէն բերուած անալ ջուրի առուակը, իսկ ձախ կողմերնիս մեծամեծ աղագործարանները։ Ճամբան երբ շոգենաւի հանդիպինք, մերթ մենք կը կենանք որ ասոնք անցնին և մերթ անոնք՝ որ մենք անցնինք։ Իրիկուան դէմ հանդիպեցանք հոլանտական մարտանաւի մը։ Հաճելի էր այս հանդիպումը, որովհետեւ յանկարծ նաւագախուսքերը սկսան ողջոյնի երգ մը երգել, նաւաստիները գլխարկներով իրար կը բարեւէին։ Գիշերուան խաւարին մէջ ճամբան տեսնելու համար, շոգենաւերը ելեկտրական զօրաւոր լամբարներ կը վարձեն և կը զետեղեն նաւուն առաջակողմը։ Այս լամբարները լոյսը այնքան զօրաւոր է որ ծովուն վրայ ցորկուան պատրանքը կ'ընծայեն քեզ։

Հետեւեալ առաւօտ, կիրակի, կանուխէն ժամանեցինք Սուէզ։ Ցածանաւը քիչ մը կենալով նախապէս վարձուած հնոցպանները առաւ, որովհետեւ Կարմիր Ովկիանոսին մէջ ջերմութիւնը սաստիկ ըլլալով, Աւրոպացի հնոցպաններ չեն կրնար դիմանալ։ այս պատճառաւ ամէն շոգենաւ գրեթէ բնիկ հնոցպաններ կը գործածէ այս տեղուանքին համար։

Երեկ Սուէզի ջրանցին եզերքները կը դիտէինք, իսկ այսօր Սուէզի ծոցը, լեռներն ու ըլուրները դիտելով կ'անցնինք։ Գիշեր էր երբ ծոցէն ելանք ու մտանք Կարմիր ծով։ Տաքը հեզհեզաբ կը շառնար, որով բուրդ ֆանելաս հանելէ զատ, շոգենաւին սպաներուն պէս ես ալ ճերմակ հագուստ հագայ։

Իրաւ է թէ ո՛չ Մէսաժերիի և ոչ ալ Բէնսիլլերի շոգենաւերէն դժգոհութիւն չունէի, բայց անկեղծը ըսելու համար յածանաւին մէջ չատ աւելի աղէկ ժամանակ կ'անցընէինք։ Հիւրընկալ և Ֆրանսացիի մը հիւրընկալ պզտիկ հաճոյք չէ։ Մարտանաւին նաւապետն մինչեւ ամենայեսին պաշտօնեան ոչ մէկ առիթ կը փախցնէին մեզի գոհ ձգելու համար։ Գուրգուրատ հիւրասիրութենէն զատ մերթ ընդ-

ԳԼԽԱՎՈՐ

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ

Վ. ՐԱՑ

ՏԵՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ժ.

Տանտիրուհի պառաւը՝ օրիորդներուն մաքրակեցութիւնն ու անոնց եղբօր խստապահանջութիւնը առաջ քշելով, սկսաւ կարեւորութիւնը աւելցնել իր այս ձեռնարկին։ Կէչկուառ որ զինուորական զէնիթը հասած էր,

—Ասանկ հրեշտակի նմանող աղջիկներուն վրայ բռնութիւն բանեցնելու համար, պարզապէս կատաղի մը ըլլալու է ասոնց եղբայրը, ըսաւ։

—Կատաղութիւնն ալ խօսք է, յարեց պառաւը, գիշեր ցորկ աչքը հեռացուցած չունի քոյրերուն վրայէն, միայն ապուշը կը կարծէ որ ասանկ հսկողութիւն ընելով կրնայ իմ ձեռքս ազատել զանոնք, մրսի գլխուն, անանկ ցօլապ մը դարձուցի որ սատանաներուն անգամ խելքը չկրնար հասնիլ։

—Իրաւ չգանուած կին ես fofoնա Ռաթինկօ, ըսաւ, Կէչկուառ պառաւը քաղաքերելով, ասանկ խնդիրներու մէջ վրադ եկող չկայ։

—Աղէկ, բայց քեզի դուրս կանչելուս պատճառը այն է որ էլեկ պակաս խօսք մը չընես աղջիկներուն, եաքը անոնց եղբօրը ձեռքէն երեւաս ալ չենք կրնար օձիքիս ազատել։

—Իմ գրպանս անանկ հազար հատ եղբայր կայ, գոչեց Կայծակեանի զաւակը յսխորտանքով։ Բանի՞ փարայի կ'առնեմ ասանկ բալիֆուրեաները։

—Ջէ՛, ասանկ մ'ըսեր ոսքդ պագնեմ զաւակս, աս տղան չունչանորդի բան է, ըրածը դրածը չգիտեր, եաքը եթէ պզտիկ կապի ծայր մը գտնէ աչխարհը իրար կ'անցընէ։

—Դնա՛ բանդ, անիկա քեզի պէս պառաւները թող վախցընէ՝ գոչեց Կէչկուառ ու կրկին վերադարձաւ երկու քոյրերուն քով և սկսաւ նոր թնդ-

փով մը շաղակրատել։

Ոգեւորութիւնը իր կատարելութեան հասած էր. աղջիկներն ալ Կէչկուառէն ոչ նուազ գինով՝ իրենց իսկութիւնը դուրս կոտային կատակներու ամէնէն անխոստովանելին ընելով։ Իրարացում, ձայն, աղմուկ, երգ իրարու խառնուած էին տան մէջ որ սարդոնարաղեան խնճայքի մը երեւոյթն ստացած էր։ Կերակուր ուտել և ոչ մէկուն մտքէն կ'անցնէր. շարունակ կը խմէին և անընդհատ կը լափէին աղանդերները զորս միշտ կը նորոգէր պառաւ տանտիրուհին։ Պահ մը Կէչկուառ պառաւը կանչեց և գաւաթ մը ըմպելի ներկայացուցեալ խնդրեց որ սուսքա մը պարէ։ Հեշտանքի, զուարճութեան վայրագ օրդը դնո՛ չէր մեռած պառաւին մէջ, որ անմիջապէս վերյուշեց երիտասարդական աղմկայոյզ անցեալը և քիչ մը պէրեալ ետք սկսաւ ցատքռտել սատանայական պարը։ Կէչկուառ ու օրիորդները հաճոյքի, ուրախութեան գագաթնակէտը հասած, շարունակ կը ծափահարէին ու դրուատական խօսքերով կը քաջալերէին գինով պառաւը։ Տանտիրուհիին պարը այն ասաֆման զրգռեց ներկաները որ անմիջապէս ձեռք ձեռքի տուած սիրբոի դարձուցին եղանակը և սկսան միահամուռ պարել ու յիմարական պոռտաքներ արձակել։

Ցատքռտաւքներուն սաստկութենէն լամբար մը տապալեցաւ տախտակամածին վրայ և սպասուհին որ վերի տեսարանները ըմբոյխնելու անյագ տենչանքով սենեակ վազած էր, հազիւ կրցաւ առաջքն առնել սոսկալի արկածի մը։ Կէչկուառ սպասուհին տեսնելով զայն ալ անմիջապէս իրենց մէջ առաւ և սկսան դառնալ ու դառնալ։

Հաճոյական այս չլմորումին մէջ յանկարծ դրան զանգակը հնչեց, պառաւը կանգ առաւ կեցած տեղը, օրիորդները ականջին սրեցին և սպասուհին պատուհանը բանալով,

—Բիօ՞ ինչ, (ո՞վ է) գոչեց։

Կատաղի հայհոյանք մը կատաղանեց սպասուհիին որ սարսափահար եղած ետ քաշուեցաւ։

—Ո՛ւյ, եղբօրս ձայնն է մոլտաց օրիորդներէն մէկը։

—Ան է, կրկնեց միւսը սքքելով ու պահուրտելու համար ծակ մը փնտռելով։

Երկրորդ անգամ հնչեց դրան զանգակը ալ աւելի սաստկութեամբ և

—Ինչ, թուչուններ էին որ ջուրին մէջ սուզուեցան։

—Այո, պատասխանեց ան, սպասեցէք, հիմա դուրս կ'ելլեն։

Իրաւ ալ այս միջոցին տարմերով ձուկ ելան ծովէն և նեարդ տրագութեամբ ջուրին մակերեսին հաւասար ըլլալով 42 մէթր թրջուէ ետք, ամէնքը մէկանց դարձեալ կորուեցան ծովին մէջ։ Նորէն ելան, թռան և դարձեալ խորասուզուեցան, այսպէս մինչեւ որ ալիքներնէս անյայտ եղան, մինչ ասդին ուրիշ նոր տարմեր ծագում կ'առնէին զարմանքի մատնելով մեզ։

Սպան ըսաւ թէ ասոնք թուչուն-ձուկ կը կոչուին, որոնք առատ են Հնդկաց Ովկիանոսին մէջ։ Կեանքիս մէջ առաջին անգամ կը տեսէի ձուկին թռչիլը և մտապիշ կը դիտէի տեսարանը։

Արդէն այսօր, մայիս 5 Զօրեքշաբթի, Հնդկաց Ովկիանոսին չատ մօտեցած ենք, որովհետեւ իրիկուան ժամը 6ին Ճէրպլ-էլ-Թայր կղզին ու փարոսը ձախերնիս ձգելով, ժամը 1ին կը գտնուէինք Զէպէիր կղզիին փարոսին ուղղութեան մէջ։

Դիշերը բոլորովին տաքը կոխեց. վերնայարկը, հովհարը չարժելով հանդերձ մարդ նստած տեղը կը քրտնէր։ Եթէ հոս այսպէս է, արդեօք Ճիպութի՞ինչ պիտի ընենք։ Դիշերուան մեծ մասը վերնայարկը՝ կատաղի աթոռի մը վրայ անցուցի։

ԶՕՐ. ՍԱՏԵՂ ԷԼ-ՄՈՒԷՅԷՏ ՓԱՇԱ
Պուլկարիոյ Օսմ. Քօմիսար

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Նայէ Ֆրայէ Բրեսէ»ի Նոյեմ. 5ի խմբագրականեն

Ամէնէն դժուար և բազմակրօստ կուիւը ամրացած և լաւ պահուած բերդի մը դէմ յարձակումն է։ Արդէն նոյն իսկ բաց դաշտի վրայ ամրապատիկ խրամներու և պատնէշներու շարք մը այսօրուան չէնքերով գրաւելը գրեթէ անկարելի համարուած է։ Առ հասարակ ընդունուած ռազմագիտութիւնն է առայժմ պաշտպանները դղրդել անընդհատ հրգաւթեամբ։ Բայց ասիկա ինչպէս կրնայ ըլլալ, երբ թշնամին չի տեսնուիր, երբ պատնէշներուն շարքը չի ցուցներ անոնց մէջ պահուրտած հակառակորդը։ Ցարձակողը ուր նչան առնէ թնդանօթահարելու կամ հրացան պարպելու համար։ Անոնց մէջ թշնամի գտնուիլը յարձակողը ուրիշ կերպով չիմանար՝ եթէ ոչ իր կրած կորուստներով երբ առաջ քաշուելու կամ ետ երթալու փորձ մը ընէ։ Պաշտպաններն ալ յարձակողները չեն տեսներ մեծ մասամբ, որովհետեւ անոնք առաջին ապրիւնալից դաշէն վերջ իսկոյն կը ծածկեն իրենց գլուխները և չեն համարձակիր թաքստոցներէն դուրս ելնել։ Բայց անոնք ժամանակ ունին իրենց դիրքերուն մէջ պատապարուելու իբրեւ իրենց տուներուն մէջ, ինչպէս կ'ընէին Պօէրները, ուստի կրնան հանգստութեամբ չարժիլ, դարանակալ ըլլալ, մինչեւ որ թշնամին տեսնուի մօտէն, կամ իր ներկայութիւնը յայտնէ կրակ ընելով։ Թնդանօթներու գործակցութեամբ հակառակորդը ղղրդելու վարդապետութիւնն ալ տակաւին քիչ արդիւնաւորուած վարդապետութիւն մըն է։ Ցարձակուելիք գծէն քիչ չատ հեռի գտնուող թնդանօթաձիգը հակառակորդէն բնաւ բան մը չի տեսնր, և հեռաւակաղօրքէն չատ աւելի քիչ կերպով կրնայ նշդել իր զարնելիք տեղը։ Ուստի աւելի զգացումով կը զարնէ քան թէ ակքով, և գլխաւորաբար իր հարուածները կ'ուղղէ ամայի դաշտին վրայ։ Այսու հանդերձ հրեանիին բարոյական ազդեցութիւնը անսրանալի է, որովհետեւ պաշտպաններուն գլուխներուն վրայ պայթող ռումբերուն չլիւնները սոսկալի կերպով անախորժ տպաւորութիւն մը կը թողուն, և պաշտպանները կարելի եղածին չափ կ'ուզեն իրենց գլուխները դուրս հանել իրենց թաքստոցներէն, դուրսը անցած դարձածը իմանալու համար։ Պաշտպանները մէկ խօսքով ջղագրգիռ կ'ըլլան այդ պայթիւններէն։

Մինչեւ բերդերուն ճակատին դէմ վերջին ընդհանուր յարձակումը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ՝ հետեւակային յարձակում մը լաւ պահպանուած դիրքի մը դէմ։ Այսպիսի ընդհանուր յարձակում մը ըրին երէկ Ճարտնցիք Բորթ Արթուրի առջեւ։ Պէտք է վերջապէս բուն բերդերուն վրայ յառաջ քաշել, արդէն իսկ նախապատնէշներուն գրաւուելէն վերջը։ Որովհետեւ խնդիրը հիմա մնայուն բերդերուն վրայ կը դառնայ, որոնք խոշոր հաստատուն պատեր ունին խարճառն շաղախով մրացած, նախ պէտք է ասոնք ռմբակոծել, որպէսզի այլեւս փոխադարձ կրակ ընելու կարողութիւն չունենան։ Բերդ մը այն ատեն միայն այլեւս յարձակելու կարողութիւն չունենար, երբ ա՛նպիսի արգելքներով պաշարուի որ յարձակում կրող հետեւակաղօրքերը ալեւս իրենց կորսուած բերդին մասերը գրաւելու համար չեն կրնար առաջ քաշել։ Այս նպատակին հասնելու համար ամէնէն դործօն միջոցն է բերդին ներքեւ խորունկ խրամներ բանալ ցից պատերով, որոնց մէջէն կարելի է յարձակողը ամբակոծել և փճացնել։ Բայց նոյն միջոցին պաշարող բանակին թնդանօթներն ալ պէտք է գործեն։ Բայց պաշտպանները կրնան իսկոյն իրենց հետեւակները առաջ քշել՝ թնդանօթին կրակը լռեցնելու պէս, և այդ հետեւակները կրնան թաքստոցներ գտնել բերդին ամերկներուն մէջ կամ ստեղծել։

Ճարտնական յարձակումը ահա ա՛յդ արդիւնքին տակաւին չէ հասած, այսինքն բերդերուն յարձակման կարողութիւնը չէ չեզոքացուցած։ Ճարտնցիք պէտք է ահագին գունդերով յարձակին, թէեւ այս միջոցն ալ բազմակորուստ է իրենց համար, բայց ճար չկայ, և կորուստները ա՛նքան աւելի չատ կ'ըլլան, որքան պաշտպանները ունենան բաւական փամփուշտ։ Ցարձակողները այն ատեն կը յաջողին երբ զօրքերուն եռանդը անսպառելի ըլլայ իրենց թիւին պէս։ Այս մասին Ճարտնցիք թերացած չեն, ինչպէս մինչեւ հիմակուան յարձակումները ցոյց տուին։ Միւս պիտի խօսուի նաև զօրավար Սթէօսլի և իր զօրքերուն դիւցազնութեան վրայ։ Պաշտպաններուն գործունէութիւնը կ'օգտուի իրենց ամուր թաքստոցներէն։ Աւելի բարձր է սակայն Ռուսերուն կրաւորական քաջութեան բաղդատմամբ յարձակողներուն դիւցազնութիւնը և մահուան դէմ անոնց արհամարանքը, որոնք պատառատուն մարմիններու, դիակներու և մահամերձ վիրաւորներու վրայէն ճամբայ կը բանան անկասկած մահուան գիրկը նետուելու և իրենցմէ ետք յարձակող գունդերուն ճամբայ տալու համար։ Կատարեալ յարգանքի արժանի են արդարեւ Բորթ Արթուրի ռուս պաշտպանները, բայց յարձակողներն ալ արժանի են այն ապշեցուցիչ սքանչացման, զոր պատերազմին այս տառը կը խլէ բոլոր հանդիսատեսներէն։

Մինչև կէսգիշեր տակաւին ստոյգ լուր մը չէ եկած երէկուան դէպքին վրայ։ Շանկայէ լուր մը կ'ըսէ թէ հիւսիսային արեւելեան ճակատին վրայ գտնուած բոլոր գլխաւոր դիրքերը Ճարտնցիներուն ձեռքը անցած են։ Այս լուրէն պէտք չէ այնպէս հասկնալ թէ Ճարտնցիք բուն բերդերուն տէր եղած են, կամ անոնց անմիջապէս մօտ գտնուած դիրքերուն։ Եթէ այդպէս ըլլար, յարձակումը նպաստաւոր պիտի ըլլար Ճարտնցիներուն։ Եթէ Էրլունկչան, Հաուլունկչան, Շանչուլան բերդերուն գրաւումը տեղի ունեցած է, ասով Բորթ Արթուրի անկումը վճռուած կ'ըլլար։ Քաղաքէն և նաւահանգիստէն բլուրներուն հեռաւորութիւնը չորս-հինգ քիլոմէթր է, որով անոնց դէմ ուղղակի կրակը կրնայ իր նպատակին հասնիլ։ Սթէօսլի նոր դիմադրութիւնը իբրեւ անպատակ պէտք է ենթադրել, ուստի քանի մը օրուան մէջ անձնատուութեան գաղափարն ալ պէտք չէ հերքել։ Բայց ընդդիմութիւնը բոլորովին անկարելի չէ տակաւին, երբ մտածենք թէ Սթէօսլէ հիմա սկսած է բոլոր մնայուն բերդերուն մէջ տեղուանքները նոր արգելքներ դնել, որոնք կրնան յապաղեցնել անձնատուութիւնը, մանաւանդ երբ ի նկատ առնենք նաեւ Սթէօսլի այն հին խօսքը թէ «պիտի կռուի մինչեւ իր վերջին մարդը։» Գրաւողը վեհանձն կ'ըլլայ դիւցազուն պաշտպանի մը դէմ։ Բայց եթէ ընդդիմութիւնը անպատակ է, և նորագոյն արիւնհեղութիւններու առիթ տալ հինգ մատուներուն տեղերը և երիտասարդը հարուածին սաստկութենէն գետին տապալեցաւ։ Քիրեաքօ նոյն թափով երկու աղջիկներուն վրայ եւս յարձակեցաւ, որոնք անմիջապէս խոյս տուին սենեակէն մեծ աղմուկներ արձակելով։

Կէչկուառի համար մեռնիլ էր, աղջիկներուն ներկայութեանը ասանկ ծեծ ուտելը, ուստի գերմարդկային ճիգերով ոտքի ելաւ ու եռեւի կոզմէն յարձակելով հսկային վրայ՝ ապտակ մը ալ ինք սահեցուց անոր դէմքին։ Պառաւ տանտիրուհին երկուքին մէջ մնած չարունակ կը թախանձէր որ փոխանակ այսպէս զիրար ապտակահարելու զինք մարկ ընեն, ուրիշ գոհ պիտի մնան երկուքն ալ։ Կէչկուառի ապտակը հարիւրապակեց զայրոյթն ու գրգռութիւնը Քիրեաքօի որ այս ճղճիմ երիտասարդին զինք ապտակահարելու յանդգնութենէն կատղած բռնեց անոր թեւէն ու սենեակին չորս կողմը օդին մէջ ճօճելէ ետք մարմինը գետին նետեց ու սկսաւ ոտքովը կոխկռտել ու հարուածել զայն անխնայ։

(Շարունակելի)

կ'ըլլայ միայն, ա՛յն ատեն յարձակողին կատաղութիւնը սահման չի ճանչնար, նոյն իսկ երբ վերջին պահուն ճերմակ դրօշն ալ պարզուի։ — Նախճիրը, կոտորածը կը սկսի։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐ ՄԲԵՏ ԱՆԱԳԻՍ

ՊԱԼԹԻԿԻ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

ԱԼԵՔՍԵՎ ՓՈԽԱՐՔԱՆ

ԳՈՐՄԵՐԸ ԹՈՒՐԻՈՅԻ ՄԷՋ

Նոյ. 3ի իրիկունը Լոնտոնի ճարտնական դեսպանատունը հասան չատ մը հեռագիրներ, որոնց իմաստը ա՛յն է թէ Միքատոյին ծննդեան տարեդարձին առթիւ խոստացուած ընծան պիտի պարգեւուի։ Բայց չեղաւ, և այսօր ալ, Նոյ. 4, Բորթ Արթուր տակաւին ինկած չէ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ քաղաքին կացութիւնը դժուարացած է։ Մինչեւ վերջին ժամուն յայտնի չէ թէ զօրավար Սթէսսէլ փախա՞ծ է թէ ոչ, վերջին միջնաբերդին մէջ, նոյն իսկ իր վիրաւորուած ըլլալուն զրոյցը հաստատուած չէ։ Բայց հեռագիր մը կ'ըսէ.— Նաւահանգստին մէջ կը տատանի միայն Բօպիէռա զրահաւորը, միւս բոլոր մարտանաւերը ընկղմած են։ Սեվաստոբոլ և Բէռէսվիեթ երկու օտար միայն շուրին վրայ մնացած են։ Շատ մը նաւեր հիւանդարանի վերածուած են։ Բէքվիզան կրակով փճացեր է, և շատ մը վիրաւորներ ապաննուեր են մէջը։ Ճարտնիք ճարտարագիտական մեծ աշխատութիւններու ձեռնարկած են Սթէսսէլը ընկճելու համար։ Տարօրինակ մեքենաներ կը գործածեն ծովու ջրով ռուսական խրամները լեցնելու համար, և ականներու դրութիւն մը հաստատ է մինչեւ ռուսական խրամները։ Բայց Ռուսք անանցանելի խրամներ բացած են մինչեւ լիսուն ոտնաչափ խորութիւն՝ լայն յատակներով, որուն մէջ երկաթուղիի սրածայր երկաթներ տնկած են։ Կիրակի և Երկուշաբթի ճարտնիք սասկալի կորուստներու նշանակ եղան ռուսական խրամներուն մէջ մտնելու համար։ Մէն մի յարձակումի վրայ տուին գրեթէ հազար հոգի սպաննալ և վիրաւոր։ Կը կարծուի թէ ճարտնիք իրենց յարձակումը պիտի չդադրեցնեն, այլ ամէն պարագայի մէջ բերդաքաղաքին անկումը պիտի փութացնեն։ Պալթիկեան նաւատորմին ժամանումէն առաջ։ Անգլիական չոգենաւ մը, միս բեռցած, կրցաւ ճարտնական պաշարման գիծը խզել և Բորթ Արթուր մտնել։ Զիֆուէ Տէյլի Քրոնիքի կը հեռագրեն թէ ճարտնական պաշարման բանակին մէջ գտնուող օտար թղթակիցներ հաղորդած են թէ վերջին կռիւներու միջոցին Բորթ Արթուրի առջեւ ճարտնական կորուստներն են 20,000 հոգի, սպաննալ և վիրաւոր։ Հիւանդանոցները բոլորովին լեցուած են իրարու վրայ։ Բայց յարձակումները պիտի կրկնուին նոր զօրքերու միջոցաւ։ Տալնիէն Զիֆու գացող Զինուցիներ կը պատմեն թէ վերջին կռիւներուն մէջ վիրաւորուած ճարտնցիներ, կարգ կարգ, Տալնի կը բերուին, և նոր զօրքեր կ'երթան Բորթ Արթուր։ Տալնիի մէջ եղած հաւիւի մը նայելով, վերջին երեք ամիսներուն մէջ սպաննուած և վիրաւորուած ճարտնցիներուն թիւը 40,000ը կ'անցնի։

*** Տէյլի Էքսբրեսս կ'ըսէ թէ քաղաքին հարաւային արեւմտեան մասը բոցերու մէջ է։ Ռուսք չատ մը ականներ պայթեցուցին։ Անցեալ երկ. օր մանաւանդ ճարտնցիք ծանր կորուստներ կրեցին։ Ճարտնցիք արտաքոյ կարգի մտահոգութեամբ կը կռուին, առանց իրենց զոհերը հաշուելու։ Թօքիոյի փողոցներուն մէջ, մանաւանդ պատերազմական նախարարութեան պաշտօնարանին առջեւ 10,000է աւելի ճարտնցիք հաւաքուած՝ Բորթ Արթուրէն յաղթութեան լուրի կը սպասեն։ Միքատոն վերջին պահուն լուր մը առեր է, ընդհանուր գոհունակութիւն պատճառող։ Միքատոն իր Մննդեան տարեդարձին առթիւ զօրահանդէս մը կատարեց երկու զօրաբաժիններու, ամէնքն ալ իրենց պատերազմական հանդերձանքով։ Ամբողջ ճարտնի մէջ մասնաւոր ոգեւորութեամբ կատարուեցաւ տարեդարձը։ Ամէն ոք Բորթ Արթուրէն կարեւոր լուրի կը սպասէր և կը կարծուէր որ եթէ բերդաքաղաքը գրաւուած ալ չէ, զօրավար Նոկի ի վիճակի պէտք է եղած ըլլայ կարեւոր յաջողութիւններ հաղորդելու Միքատոյին։ Մինչեւ Ուրբաթ առաւօտեան կանուխ լուր մը չեկաւ։ Բորթ Արթուրի մէջ անցած դարձածին վրայ մեծ մտահոգութիւն կը տիրէ։ Մէկ կողմէն կ'ըսուի թէ ճարտնցիք վերջին օրերուն յարձակումներուն և ռմբակոծումներուն առեն չատ կարեւոր բերդեր գրաւած են, միւս կողմէն ալ կ'ըսուի թէ ճարտնցիք մեծամեծ կորուստներով ետ մղուած են։ Բայց ընդհանուր ապաւորութիւնը ա՛յն է թէ քաղաքը չի կրնար երկար ատեն դիմանալ։ Բերդաքաղաքին մէջ մեծ իրարանցում տեղի կ'ունենայ եղեր։ Բնակիչները փախչելու պատրաստութիւններ կը տեսնեն։

*** Քաղաքին արեւելեան ճակատին հողապանէները ճարտնցիներուն ձեռքը ինկան։ Ցարձակման համար պատրաստութիւնները վերջացան, պատնէշները գրաւուեցան։ Ամէն օր Տալնիէն օգնական զօրք կ'երթայ, և ամէն օր ալ երեք հարիւր վիրաւոր Տալնի կը փոխադրուին։ Ռմբակոծումը ա՛յնքան սաստիկ է օր Տալնիի տուներն անգամ կը դղրդին, կարծես երկրաշարժ մը։

*** Մովսկալ Ալեքսեվ Բեթերսպուրգի հասնելէն վերջ ժամանակ մը Զմեռնային Պալատը Զարին մօտ պիտի մնայ, և ապա Մոսկուայի կառավարիչ պիտի անուանուի, իբրեւ յաջորդ Սերգիոս Մեծ-Դուքսին, որ Բեթերսպուրգ պիտի դառնայ սառնձնելու ռուս բանակին վերին հրամատարութիւնը Վլատիմիր Մեծ-Դուքսին տեղ, որ իր առողջական վիճակին պատճառաւ պարտաւորուած է երկար ատեն Գերմանիոյ մէջ մնալ։

*** Սթանտարդ կը ծանուցանէ թէ Զարը որոշեր է Լոնտոնի ռուս դեսպանին խնդրած բոլոր հաստատումները ընել Անգլիոյ։ Առաջին պաշտօնական զեկոյցը Բեթերսպուրգէն պիտի գայ։

*** Վիկոյի բացերը ռուս նաւախումբը հանդիպեր է անգլիական մարտանաւերուն որոնք յանկարծ հիւսիսէն և արեւմուտքէն անկուեր են Ռուսներուն առջեւը։ Բօժէսթվէնսքի իր նաւախումբը պատերազմական վիճակի մէջ դրեր է։ Երբ անգլիական երկու նաւարաժինները միացան, ողջունեցին ռուսական դրօշը, և չոգեպինդ հեռացան։ Ռուսք սպասեցին մինչեւ անգլիական մարտանաւերուն անհետ ըլլալը և ապա ճամբանին շարունակեցին։

*** Սպանիոյ Նախարարաց Խորհուրդին մէջ վարչապետ Մաւրա իր պաշտօնակիցներուն հաղորդեց օտար կառավարութեանց պաշտօնագիրը, որով չեզոքակալութիւն կը յայտնեն Սպանիոյ՝ ծովակալ Բօժէսթվէնսքիի Վիկո գտնուած միջոցին Սպանիացոց բռնած անկողմնակալ ընթացքին վրայ։

*** Միլիզգային քննիչ յանձնաժողովը իր նիստերը Բարիզի մէջ պիտի գումարէ։ Երկու կառավարութիւնները կատարելապէս համաձայնած են։

*** Միւնիխի մէջ հնդկական գործոց Նախարար Պրօտրիք Տատ մը խօսելով յայտարարեց թէ կը յուսայ թէ Անգլիացիք իրենց խոհեմութիւնը պիտի պահեն և պաղարիւն պիտի գտնուին։ Անգլիական կառավարութիւնը կը բանակցի ռուսականին հետ։ Բնաւ չարդարանար այն զրոյցը թէ Անգլիոյ և Ռուսիոյ յարաբերութիւնները խիստ ապրեր են։ Երկրորդ ճառի մը մէջ ըսաւ Պրօտրիք թէ կացութիւնը աւելի բարւոքած է քան մէկ շաբաթ առաջ, բայց տակաւին հասած չէ այն վիճակին որ կարենանք ապահովութեամբ ըսել թէ ամէն մտահոգութիւն փարատած է։ Կրնանք յուսալ թէ Անգլիոյ իրաւացի պահանջումները պիտի գոհացուին, առանց խիստ ճնշում բանեցնելու Ռուսիոյ հրպատակներուն ազգային դիւրազգածութեան վրայ։

Երկրագործական նախարար Լորա Օնսլօաս իր կարգին խօսելով, ըսաւ թէ Անգլեւուս Տագնապը անցաւ իր ուր հանգամանքը, բայց կարծելու չէ թէ վերջացած է բոլորովին։ Ասիկա չըլլար, մինչեւ որ Պալթիկեան նաւատորմէն վար դրուած սպաները իրօք անոնք եղած ըլլան որոնք պատասխանատու են Հիւսիսային ծովու աղէաքին, և որոնք պիտի պատժուին եթէ դատարանը որոշէ։

*** Թանձէրի առեւ ծովակալ Բօժէսթվէնսքի այցելեց Ֆրանսական Ռիպպէր յածանաւին հրամատարին։ Ողջոյնի թնդանօթներ փոխանակուեցան։ Ռուսական յածանաւ մը լուսազարդուեցաւ ամբողջ գիշերը ելեկտրականութեամբ։ Ծովակալ Բօժէսթվէնսքի Ռիպպէրէն վերջ այցելեց անգլիական Տիանա յածանաւին, յետոյ այցելեց Մարոքի Էմիրին ներկայացուցչին, որ իսկոյն փոխադարձ այցելութիւն տուաւ անոր ռուսական դեսպանատան մէջ։ Այս այցելութեանց միջոցին ալ սովորական ողջոյնները փոխանակուեցան։

*** Լորա Լէնսդաուն պատասխանելով անգլիական վաճառական մը հարցումին, ըսաւ թէ Պալթիկի ռուսական նաւերուն յատկացուած հանքածուխի վաճառումը իսպառ արգիլուած է Անգլիոյ մէջ։

*** Լորա Լէնսդաուն պաշտօնագրով մը իմացուց Աւեւարական Պաշտօնարանին թէ Անգլիոյ կառավարութեան դիտողութեան վրայ Ռուսիա հրաման ըրաւ իր մարտանաւերուն, որպէսզի բամպակը, ածուխը և ուտելիքները իբրեւ արգիլուած վաճառք չնկատուին, կամ անոնց վրայ հսկողութիւնը չատ խիստ չըլլայ։ Լորա Լէնսդաուն կը յայտարարէ թէ անգլ. կառավարութիւնը երկար քննութիւն կատարած և հասկցած է թէ Ռուսիա ի վնաս անգլիական չոգենաւերուն մանաւոր թոյլատուութիւն չէ ըրած գերմանականներուն։

*** Անգլ. կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առած է հսկողութիւն կատարելու Պալթիկեան նաւատորմին վրայ Մ. Արեւելք անոր ճամբորդութեան միջոցին։ Պահակութեան այս պաշտօնը պիտի կատարեն Մանչի, Միջերկրականի և Արեւելեան Հնդկաց նաւատորմիղներուն մասերը։ Հրահանգները Անգլիական Նաւատորմին ա՛յն ենթադրութեամբ տրուած են թէ Ռուսք Սուէզի ջրանցէն պիտի երթան. սակայն եթէ Բարեյուսոյ ճամբով ալ երթան, հսկողութիւնը միւռ ի գործ պէտք է դրուի։

*** Զարը այս ամսուս 7ին Լովիվ և Ցին ալ Տիւնապուրկ պիտի երթայ զօրքերը աչքէ անցընելու։ Զուկուեէվ երթալու խորհուրդէն ետ կեցաւ։

*** Մր. Պալֆուրի ընակարանին մէջ գումարուած անգլիական Նախարարաց Խորհուրդին վերջին նիստը քանի մը միջադէպերով ընդհանուր հետաքրքրութիւն առաջ բերած է։ Մեծ բազմութիւն մը հաւաքուած էր Վարչապետին Պաշտօնարանին շուրջը։ Գաղթային նախարարը չէր դիտած որ իր գանգրաներ աչքայէ չունը իր եռեւէն կուգար։ Երբ նախարարը պաշտօնարան պիտի մտնէր, չունը առջեւը անցաւ, նախարարը վռնտեց զայն, բայց աչքայէ կենդանին չէր երթար, ներս մտնել կ'ուզէր։ Մր. Լիթլթոնն պարտաւորուեցաւ ետ դառնալ և քսան վայրկեանէն վերջ հազիւ կրցաւ Նախարարաց Խորհուրդին գալ իր չունը ետնը ձգելէն վերջ։ Քիչ յետոյ ուրիշ տեսարան մը։— Ընդհանուր դատախազին երկանիւ կառքին ձին յանկարծ խրաչեցաւ, և մեծ դժուարութեամբ կարելի եղաւ իր օգաքերուն վրայ կեցնել զայն։

Ռուս դեսպանը նորէն խորհրդակցութեան սկսաւ Ֆրանսական դեսպան Մ. Քանպոնի հետ։ Այս վերջինին մեկնելէն ետքը ռուս դեսպանը տեսակցեցաւ Լորտ Լէնսդաուն հետ, և քիչ վերջը Մ. Քանպոն նորէն Ռուսիոյ դեսպանատունը գնաց։ Ցետոյ երկուքը մէկտեղ դարձեալ Լորտ Լէնսդաունի ապարանքը գացին, ուր կը գտնուէին նաեւ Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Սպանիոյ և Իտալիոյ դեսպանները։

Անգիրը տակաւին կարգադրուած չէ իր մասնակցութեանց մէջ։ Անգլիա մասնակցութեան մէջ է Ռուսիոյ բռնած ընթացքին վրայ։ Վիկո վար դրուած չորս սպաները որոնք Բեթերսպուրգ գացին, բան պատասխանատուները չեն եղեր, կ'ըսուի Լոնտոնի մէջ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՋԱՆՔԻՐԸ ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՀԱՄԱՐ

*Ռուսիոյ Միջազգային Պանքային անուն ունեցող Բաթիմեան Բարիզի մէջ Մ. Տէլբասէի հետ երկարօրէն խորհրդակցեցաւ նոր փոխառութեան մը վրայ։ Նախարարը հասկցուց թէ ներկայ պարագաներուն մէջ անկարելի է նոր փոխառութիւն մը կնքել Բարիզի հրապարակէն։ Կ'ուզուի թէ գերմանական, ֆրանսական և հոլանդական խմբակ մը պիտի կազմուի 500 միլիոն ռուբլիի նոր փոխառութիւն մը ընելու Ռուսիոյ։ Անցեալ շաբաթ Բեթերսպուրգ մեկնեցան Սասիլեթ Ժնեւրալի անօրէն Տոռիզոն, Բրէտի Լիոնէի պաշտօնատարներէն Բոնզոն, Քոնթուառ տ'Էսքոնթի պաշտօնատարներէն Իւլման՝ խորհրդակցելու համար Ռուսիոյ ելմտական նախարարին հետ։ Այս Պանքաները ռուսական վերջին փոխառութեան անուղղակի կերպով միայն մասնակցեցան։ Ասոնց նպատակն է հիմա իրենց հզօր հաստատութիւններուն ազդեցութիւնը նուիրել ռուս կառավարութեան։ Ցառաջիկայ Ցունվարին կնքուելիք 500 միլիոն ռուբլի կամ 200 միլիոն մարք, ռուսական փոխառութեան 400 միլիոն մարքը Գերմանիա պիտի հայթայթէ, 800 միլիոնը՝ ֆրանսական հրապարակը։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐ

Նայէ Ֆրայէ Բրէսսէի Նոյեմ. 5ի հեռագրատպագրութենէն

Վերջապէս Միքատոյին ծննդեան տարեդարձին օրը Ճարտնցիք չկրցան Բորթ Արթուրը առնել։ Ճարտնական համբաւը վնասուած է այս պատճառաւ։ Որովհետեւ Ճարտնցիք յայտնապէս կը պնդէին թէ անպատճառ նոյ։ Ցին պիտի առնուէր։ Զինուցիք Ճարտնի մասին սկսած են իրենց լեզուն փոխել։ Կատակի կը զարնեն Ճարտնցիներուն խօսքերը և կը հարցնեն թէ արդեօք չափազանցուած չէ՞ անոնց պատերազմական համբաւը։ Շանկայի Ռուս մամուլն ալ այժ կուտայ Զինուցիներուն, որոնք իրենց ձայնը մինչեւ Բեթին կը հասցնեն հիմա։

*** Թօկօ 16էն մինչեւ 50 քիլոմէթր շրջանակի մը վրայ խստացուցած է իր պաշարման գօտին և գիշերները զօրաւոր լոյսեր կը ցոլացնէ քաղաքին վրայ։ Իր տեսած ո և է չոգենաւին վրայ կրակ ընել սկսած է առանց նոյն իսկ ազդարարութեան, որպէսզի վախցնէ և քաղաքին անընդհատ պարենաւորման առաջքը առնէ։ Հիմակ ալ կ'ըսուի թէ մինչեւ այս շաբաթու կիսուն, Եշ. կամ Ուրբաթ քաղաքը պիտի իյնայ եղեր։ Ճարտնցիք Իշանի և Շանշուշանի կարեւոր բերդերուն մօտեցեր են մինչեւ 30 եարտա։ Եթէ նոբէն չըլլայ, Ճարտնցիք ամբողջ ձմեռը պիտի պաշարեն քաղաքը։ Մեծ ու դժուարին գործ։

*** Իբրեւ վերջին լուր Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ Ճարտնցիք տիրեր են չինարնակ քաղաքին, որ ռուսական Բորթ Արթուրէն մէկուկէս մղոն միայն հեռի կը գտնուի։ Ճարտնցիք քաղաքէն մէկ մղոն հեռի սկսած են հողապանէներ չինել։ Ռուսք չարաւնակ մահացու կրակ կը տեղան Ճարտնցիներուն վրայ։ Բայուշանի բերդէն։ Ճարտնցիք մեծ բան մը ընելէ առաջ պէտք է գտնէ գրաւեն բերդերէն մին երկաթուղիին արեւմտեան կամ արեւելեան կողմը։ Նոյ. 2ին ամենէն սասկալի յարձակումները տեղուած են ճարտնական մեծ կորուստներով։

Թօքիոյէ կը ծանուցուի թէ մինչեւ գարուն ալլուս նոր ընդհանուր յարձակում պիտի չըլլայ Ռուսերուն վրայ, քանի որ ա՛յքան ապարդիւն և կորբսաբեր եղան վերջին յարձակումները։

Ռուսք վստահաբար կը սպասեն Պալթիկեան Նաւախումբին գալուն։

Նիքոլա Զարը Վիթէսք և Սուվալնի պիտի երթայ զօրքերը աչքէ անցընելու։

Զօրավար Քաուլպարս, որ Ա. Զօրաբանակին հրամատար կարգուած է, Նիքոլա Զարէն ընդունուեցաւ։

ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՖՐԱՆՍԱԳԻ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ.—

Երեսփոխան Սիվթօնի կողմէ պատերազմական նախարար զօրավար Անարէի տրուած հարցաքննութիւնը ա՛յնքան խիստ է եղեր, որ նախարարին ամբողջ երեսը իսկոյն ուռեցեր է։ Բժիշկ կանչուելով յայտարարեց թէ հարցաքննութիւնը պարզ ձեռքի հարուած չէ, այլ երեսփոխանին ձեռքի մատանին պատճառ եղած է։ Առաջին վկան է Երեսփ. Ժողովին նախագահ Ֆրեսն։

Անարէ զօրավար հիւանդ է և դուրս չելներ։ Երեսփ. Ժողովին նախագահը գրեց ընդհ. դատախազին թէ պատժական օրէնքին համաձայն Մ. Սիվթօն կրնայ պատժուիլ և դատապարտուիլ 3էն 5 տարի բանտարկութեան։ Մ. Սիվթօն յայտարարեց թէ զօրավար Անարէի վրայ յարձակած է զայն վիրաւորելու կանխամտածութեամբ։

Մր. Բոնդվէլթի մեծ աղէաք մը անցուց գրեթէ անվտանգ։ Երբ իր ձին որընթաց կը վազցնէր կամուրջի մը վրայէն, փոքր տախտակի մը վրայ կոխեց ձին, նախագահը գլխուն վրայ ինկաւ։ Մր. Բոնդվէլթի գլուխը ժայռի մը զարնուեցաւ, որուն եթէ ուժով զարնուէր, գանկը պիտի ջախջախուէր։ Թեթեւ կերպով վիրաւորուած է միայն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՋԵՒ Ի ՄՕՏՈՅ ԻՐԱՒԱՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԻՏԻ ԿՆՔԻ։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԻՈՅ.— Երկրագործութեան չահերը ուսումնասիրելու և գիւղացի ժողովուրդին հողատնտեսական դիւրութիւններ տալու նպատակաւ, ռուս կառավարութիւնը որոշեց համաժողով մը գումարել, որուն պիտի մասնակցին 34 ռուսական նահանգներուն կուսակալները և երկրագործական պաշտօնատարները, ընդ. ամէնը 75 հոգի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1904 ՅՅ Հոկտեմ. Բ.)

ՑՈՐԵՆ

Ցերմակ Առաջին օրան	36	փարա
» երկրորդ »	34½-35½	»
Մախլիւթ »	32-33	»
Զավտարլը »	29-31	»
Սէրթ էքսթրա, օրան	36	փր.
» միջին տեսակ	31½-33½	»

Այսօր ժամանեց 83 վագոն ցորեն Անատոլ։

Այսօր ժամանեց 13 վագոն Բուսէլի առաջին 36½—37, Բ. 34½—35½ քարտ օրան։

Ա Լ Ի Ւ Ր

Ալիւր Օտեսա ժամանեց 2000 պարկ։

Տեղական քրիտա Ա. պարկը 78 ղ.

» » Բ. » 68-71 »

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԳՈՒՇԿԱ ԵՒ ՓԱՓՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԹՈՒՐԻՈ, 6 Նոյեմբեր.— Բորթ Արթուրը պաշարող ճարտնական բանակին հրամատարը, հոկտեմբեր 30էն մինչեւ Նոյեմբեր 3 Ճարտնցիներուն կատարած գործողութիւնները հեռագրելով, կ'ըսէ.— «Բոպոեամա ամրոցը և Մոնկշուշան, Երլունկշան և Թուքիքօանշանի ամրոցներուն հիւսիսային կողմը և վերի կողմի հողաբլուրները գրաւեցինք. քանդեցինք այդ տեղերուն կողմնակի պատնէշները և խրամատները։ Թաուլունշանի ու Թուքիքօանշանի ամրոցներուն մէջտեղ գտնուած ամրոցին մէջ զոր գրաւեցինք Ռուսերուն բուռն կրակին հակառակ, ձեռք անցուցինք հինգ թնդանօթ և մեծաքանակ ռազմական իրեղէններ։ Մեր ռումբերը քանի անգամներ զարնուեցան ռուսական Կիլիաֆ թնդանօթակիրին։ Հինգ չոգենաւ ընկղմեցինք։ Թիւ 4 ամրոցը ծանրապէս վնասուած է։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սթանտարդի Թոքիոյի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Ճարտնի ընդհ. Սպայակոյտը կը ծանուցանէ թէ Իշանի ամրոցը գրաւած են Ճարտնցիք նոյեմբեր 5էն 6ի գիշերը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Զարը իր չնորհակալութիւնները ու չնորհաւորութիւնները հեռագրեց զօր. Աթէսսէլի իր դիւցազնական պաշտպանութեան համար, տալով նորանոր հրահանգներ ապագային մասին։ Բայց այս հեռագիրը բացը կը մնայ զայն Բորթ Արթուր հասցնելու անկարելիութեան համար։

— Զինական թերթերը խիստ լեզուամբ կը գործածեն Ճարտնցիներուն դէմ, որոնք չկրցին առնել բերդաքաղաքը, խոստացուած օրը, Նոյեմբեր 3ին։ Ասիկա Ճարտնի քանակին անկարողութեան կը վերագրեն, բանակ մը, կ'ըսեն, որուն յանիրաւի (?) կը վերագրուի յաղթականի յատկութիւններ...։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Գատերազմի գոներուն վնասահատոյց յանձնաժողովը մեծամեծ գումարներ տուաւ վնասուող Զինուցիներու։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ամերիկայի Սրտաքին գործոց Նախարար Մ. Հէյ խորհրդակցեցաւ նախ գերման դեսպանին և ապա Բուլվէլի Նախագահին հետ։ Դեսպանը տեղեկագրեց Վիլհելմ կայսր թէ Միացեալ Նահանգները կ'ընդունին գերմանեւամերիկեան իրաւարարական դաշնագիրը։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիա ընդուներ է Անգլիոյ առաջարկութիւնը՝ միջազգային յանձնաժողովին կազմութեանը մասին որ քննութիւն պիտի կատարէ Հալի միջադէպին համար։

—Մուքտէնէն կը հեռագրենՆոյն գործակալութեան թէ արդի դէպքերուն հետեւանքով, որով Լիսաօեանկի չինացի կուսակալը Ճարտնցիներուն կողմէ պաշտօնակալ եղաւ, 30,000 Զինացիներ Լիսաօեանկի կողմերէն Մուքտէն ժամաներ և զօր. Քուրոքաթքինէ արտօնութիւն խնդրեր են Ռուսերուն մօտ ապաստանելու։ Ատանք յայտարարեր են թէ Ճարտնները արարքներէն կը փախչին, վասն զի բռնական միջոցներով կը հարկադրեն իրենց հրամանները գործադրելու։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ ծովային նախարարութիւնը մասնաւոր հրահանգներ ղրկեց Հապէշիստանէն մինչեւ Գապուլմանտէպի նեղուցէն անդին Կարմիր ծովի շրջակայքը գտնուած իտալական ստացուածքներու իշխանութեանց։ Այդ հրահանգները կը վերաբերին անոնց հետեւելիք ընթացքին երբ Գալթիկի ռուսական նաւաբաժինը անցնի Կարմիր ծովէն։ Նաեւ կը պատուիրուի բացարձակ չեզոքութիւն պահել։

ԱԼԺԻՐ.— Ցվէլքանա ռուս յածանաւորակը որ Թանձէրէն կուգար, երեկ կէս գիշերէն երկու ժամ առաջ Ալժիր ժամանեց։ Նաւահանգիստին մէջ կեցաւ և երկու ժամ ետքը գնաց, բայց ո՛ւր երթալը յայտնի չէ։

ԹՈՒՆՈՒՍ.— Ռուսական նաւաբաժինէն երեք թորպիլնաւեր, այս առտու, Գիզերթա ժամանեցին և նաւահանգիստին մէջ միացան երեկուան ժամանողներուն։ Ուրիշ չորս թորպիլնաւեր ալ այս իրիկուն կը սպասուին։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ Պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ զօր. Լինէվիչ հրամատար կարգուած է Մանչուրիոյ ռուսական Ա. զօրաբանակին և Օտեսայի զինուորական շրջանակին պետ զօր. Քաուլպարս ալ Գ. զօրաբանակին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սէուլէն կը հեռագրեն թէ Քորէայի գանձատանգ իշխանուհին մեռեր է։

ՀՌՈՄ.— Բրօֆ. Ֆիօրէ, որուն խորհուրդ հարցուած էր Հալի դէպքին վրայ, յայտարարեց թէ Ռուս ծովակալին պատասխանատուութիւնը չատ ծանր է։

Միլանի դատարանին պատժական գործոց դիւանատան մէջ պատահած հրդեհը չարակամութեան արդիւնք է, որուն նպատակն էր ջնջել չատ կարեւոր վաւերաթուղթեր որոնք հոն փոխադրուած էին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ երէկ այցելութիւն տուին Տ. Հայեակ Արքեպիսկ. Դիմաքսեան և Պատրիարքարանի դիւանապետ Բարթող էֆ. Թելեան։

*** Ս. Կաթողիկոսը երէկ փոխադարձ հեռագրով մը շնորհակալութիւն յայտնեց և օրհնեց՝ Պատատի ծնօթ վաճառականներէն Ցակոբ էֆ. Գուլլումեանը, որ հեռագրով մը շնորհաւորած էր Ն. Ս. Օծութիւնը, կայսրնշորհաց արժանացած ըլլալուն համար։

ՄԻՏԻԼԻՒԻ Ցոյն աղջիկ մը երէկ Պատրիարքարան դիմելով, ընդունեց Հայ. Եկեղեցին, Հայ երիտասարդի մը հետ ամուսնանալու համար։ Զարմանալի զուգադիպութիւնով մը վերոյիշեալ Ցոյն օրիորդին քաղաքացի և դրկից ուրիշ օրիորդ մը ասկէ առաջ ընդունելով Հայ. եկեղեցին ամուսնացած էր, դարձեալ Ցովհաննէս անուն հայ երիտասարդի մը հետ, որ վերոյիշեալ երիտասարդին քաղաքացի և դրկից էր և որ հիմա Երուսաղէմատան խոհարարն է։

ԱՏԱԲԱԶԱՐԷՆ կը գրէ մեզի մը թղթակիցը.—Քաղաքիս մէջ իր ալ և այլ չահատակութիւններովը արդէն քիչ ժամանակի մէջ հռչակաւոր հանդիսացած բարի-ծառիկ քահանայ մը անցնելու ներք քաղաքէս չորս հինգ ժամ հեռի գանուող Ալմալը գիւղին մէջ կը կատարէ ապօրինի պսակադրութիւն մը, հեռեւեալ պարագաներուն մէջ.

Քաղաքէս Հայ երիտասարդ մը կ'ուզէ ամուսնանալ բողոքական աղջկան մը հետ, և խորհելով որ գիւղի պարզամիտ քահանայ դիւրին մը հասնելով կրնայ կարգ մը ձեւակերպութիւններէ ու դժուարութիւններէ ազատիլ, աղջիկը իր հետ առած կ'երթայ Ալմալը, ու տեղւոյն Տ. Խորէն քահանային դիմելով կ'առաջարկէ նախ աղջիկը մկրտել, հաղորդել և ապա կատարել պսակադրութեան արարողութիւնը։ Սակայն Տ. Խորէն տեսնելով որ իրենց ձեռքը վկայական չունին, մանաւանդ որ աղջիկը բողոքական է, և այդ պարագային պէտք է թէ՛ Առաջնորդ Ս. Հօր և թէ Բողոքականաց ազգապետին արտօնութիւնը, չընդունիր պսակել և կ'առաջարկէ նախապէս գրել Առաջնորդ Ս. Հօր և անկէ հրահանգ խնդրել։ Սակայն այդ պարագային վրայ հասնելով Ատաբազարցի յիշեալ բանգէտ! քահանան վճիռ կ'արձակէ թէ՝ քանի որ երիտասարդ ու երիտասարդուհի իրենց կամքով կը փափագին ամուսնանալ, և քանի որ բողոքական աղջիկն ալ պրոտեսկէն առաջ կ'ընդունի մկրտութեան խորհուրդը, ալ հարկ չկայ որ և է տեղ դիմում ընելով հրահանգի սպասելու, եւ պատասխանատուութիւնը վրան առնելով միեւնոյն ժամուն մէջ ինք իր ձեռքով թէ կը մկրտէ ու կը հաղորդէ աղջիկը, և թէ կը կատարէ պսակադրութիւնը...։

Երբ Առաջնորդ Ս, Հայրը կ'իմանայ եղելութիւնը չափազանց ցաւ կանայ այդ հակառակ եկեղեցական օրէնքներու և ապօրինի կերպով կատարած պսակադրութեան համար և կը հրամայէ անմիջապէս որ Կրօն. Ժողովը գումարուելով ճշդել յանցաւոր ու պատասխանատու կողմը և ըստ պէտ տեղեկագրել իրեն։ Այդ ժողովին առջեւ յիշեալ շնորհնակ քահանան, ի բացակայութեան Տ. Խորէնի, ամէն բան ու յանցանք կը նետէ այս վերջինին վրայ, բացարձակապէս իր ըրածներն ուրանալով և սուտելով։ Եւ ըստ այնմ տեղեկագիրը պատրաստուելով (թէեւ կ'իմանանք թէ այս տեղեկագիրը քահանաներէն ոմանք չեն ստորագրած) կը յանձնուի Առաջնորդ Ս. Հօր, որ տեղեկագրին համեմատ Տ. Խորէնը անմիջապէս փիլոնազրկութեան կը դատապարտէ։

Սակայն Տ. Խորէն չընդունելով այդ պսպորինի և բոլորովին անարդար տրուած պատիժը՝ կը բողոքէ, և կը խնդրէ անգամ մը լսել իր բացատրութիւններն ալ, որով երկրորդ անգամ կը գումարուի Կրօն. Ժողովը և այս անգամ թէ՛ Ատաբազարցի յիշեալ քահանան և թէ Տ. Խորէնը երեք առ երես բերուելով առաջինին յանցաւոր և վերջինին անմեղ ըլլալը կատարեալ և այսպէս երկրորդ տեղեկագիր մը կը մատուցուի Առաջնորդ Ս Հօր։

Բայց զարմանալին ա՞յր է։ գիտէ՞ք իրաւ, Տ. Խորէն քահանային վրայէն կ'ուզուի փիլոնազրկութեան դատա-

պարտութիւնը, բայց տակաւին, չենք գիտեր ինչո՞ւ չենք լսեր յիշեալ Ատաբազարցի նոթարական քահանային իբր կրկնակ յանցաւոր պատժուած ըլլալուն լուրը։

ՀԱՅ-ՀՌՈՎՄԷԱԿԱՆԱՑ Կ. Պատրիարք Տ. Պօղոս Պետրոս Սապպաղեան Սրբազան առջի օր Սամաթիայէ վերադարձին, Սեբաստիոյ առաջնորդ Տ. Սահակ արք. Հաճեանի և երկու Մ. վարդապետներու ընկերակցութեամբ այցելեց Ռաթիկանութեան նախարարութեան թարգմաններէն Աղն. Մկրտիչ էֆ. Տիրացուեանի Կէտիկ Փաշայի բնակարանը։ Տիրացուեան էֆ. Ն. Սրբազնութեան այս բարձր պատիւէն զգացուած արտակարգ մեծարանքներով պատուասիրեց Կ. Պատրիարք Սրբազանը որ իր հայրական օրհնութիւնները ձօնելէ ետք կէս ժամուան տեսակցութենէ մը ետք մեկնեցաւ Պատրիարքարան։

ԱԶԳԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ. — Հաղարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը հանուցանէ թէ՝ Մեծ. Սահակ էֆէնտի Մանճեան որ ներկայ տարւոյս հացագնի համար ցորդ 1192½ ղրշ. հանգանակած և յանձնած էր Գրասենեակս, այս անգամ եւս 272½ ղրշ. հանգանակած է հետեւեալ բարեսէր անձերէ, օրով 1904 տարւոյ համար հացագնի փոխարէն ըրած հանգանակութեանց ընդհանուր գումարն կը հասնի 1465 ղրշ.ի։ Տիկին Անանա Ֆրէնկեան 47½, Տիկին Դիւզեցիկ Ս. Պողոսեան 10, Տեառք՝ Արշակ Մանուկեան, Օտքի. Բարսեղ Սեւեան (Տիվրիկ), Ցարութիւն Սեւեան (Տիվրիկ), Պողոս Պետրոսեան, Սիեմ Պոյաճեան 20ական։ Արաքել Թէրզեան Վանցի, Գառնիկ Թէրզեան, Եղուպ Գ. Եղուպեան, Մանուկ Ալէմեան, Մինրան Հալաճեան, Մինրան Գաբամաճեան, Պետրոս Ֆրէնկեան, Ռուբէն Գամաղիէլեան 10ական։ Խաչիկ Դաւիթեան, Կիւրեղ Զ. Երնէկեան, Մանուկ Կրճիկեան, Մելքոն Պաղտասարեան, Ց. Կ. Ոմն, Պետրոս Մանիկեան, Սիմոն Տօլմայեան 5ական։ Նախորդէն՝ 1192½, ընդհ. գումար 1465 ղրուշ։

(Կնիք)

ԿԱԹՈՒՂԻԿԷՆ ՊՐՈՒՍԱՑԻ ՄԷՋ

Արժանահաւատ անձնաւորութիւն մը, որ վերջերս Պրուսա գացած էր, կ'ըսէ թէ. «Եկեղեցիին գաւիթէն ներս մտայ և տեսայ որ մեծ իրարանցում մը կայ, հիւանդներու և ուրիշ գործաւորներու օրոնք մեծ փութաջանութեամբ կը յղկէին, կը սրէին։ Առաջնորդ Տէր Սովէ. եպիսկ. Արշարունիի երբ հարցուցի թէ՝

—Ի՞նչ բանի պիտի ծառայէին այս չինուածանիւթերը։

—Առաջնորդական Աթոռին վրայ կաթուղիկէ մը չինել կուտանք կոր ըսաւ։

—Կաթուղիկէ՞, հարցուցի զարմացումով, բայց օրէ՞նք է մինթէ եպիսկոպոսներուն համար կաթուղիկէ ունենալ։

—Բնականաբար, պատասխանեց Ս. Առաջնորդը։ Չէ՞ք տեսած Մայր եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատրիարքին աթոռը. մենք ալ իբրեւ առաջնորդ, փոխանորդներն ենք Նորին Սրբազնութեան, և հետեւաբար անհրաժեշտ է որ ունենանք կաթուղիկէներ մեր աթոռներուն վրայ»։

Պրուսայի Ս. Առաջնորդը որ այսչափ նախանձախնդրութիւն կը ցուցնէ կաթուղիկէի մը տակ նստելու եկեղեցիին մէջ, թող անգամ մը հարցնէ թէ՝ տարիներ առաջ երբ Պրուսա, Նիկոմիդիա և Արմաշ միացեալ մեծ թեմ մը կը կազմէին, արդեօք այն տաճարն առաջնորդները ունեցած են կաթուղիկէներ, որ այսչափ փութաջանութեամբ իր անձին համար չինել կուտայ հոս մը։ Պրուսացիները առանց կաթուղիկէի ալ պիտի յարգէին Արշարունի սրբազանը, եթէ անիկա գիտնար փոխանակ իր փառասիրութիւններուն ծառայելու, դպրոցին և եկեղեցիին ծառայել։ Ուրիշ քաղաքներու առաջնորդներ անշուշտ չեն զիջանիր հետեւիլ Պրուսայի առաջնորդին ծաղրելի փառասիրութեանը, որ իրաւամբ կը յանկանչէ Արշարունի եպիսկոպոսի ամբողջ արժանիքին տօզը։

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԽՆԱՅԱԾ ՍՏԱԿԸ

Ժողովրդական դասակարգէն հասկա մարդիկ օրանք ոսկի մը, երկու ոսկի կամ ո և է գումար մը կ'աւելցնեն, չառ անգամ կը պահեն իրենց վրայ և կամ իրենց բնակարանին մէջ՝ ուր կամ կը կորսնցնեն և կամ անպարկեշտ անձանց գողութեանը կը զոհեն զանոնք։ Օսմ. Կայս. Պանքան նկատողութեան առնելով այս կէտը, և փափաքելով որ ժողովուրդը խնայողութեան վարժուի և իր խնայած դրամները կորուստի չմատնուի, ասկէ տարիներ առաջ որոշեց մինչեւ քառորդ օսմ. ոսկիի գումարները աւանդաբար պահել և տարեկան %3էն առկոս վճարել այդ գումարներուն համար։ Արդ նկատելով որ շատ մը խնայասէր անձինք իրենց խնայողութիւնները պահելու տեղ մը չգտնելով, օր մըն ալ՝ և է արկածով ձեռքէ կը հանեն զանոնք, ջերմապէս կը յանձնարարենք մեր մարդասէր ընթերցողներուն որպէսզի լրագիր կարդալու վարժութիւն չունեցող համեստ դասակարգի անձանց ծանուցանեն այս կէտը, որով մեծ բարիք մը գործած կ'ըլլան։ Օսմ. Պանքան այս պայմաններով 27 ղրշ.էն սկսեալ մինչեւ 50 ոսկի աւանդ դրամ կ'ընդունի %3 առկոսով։ Վստահ ենք որ դրամ խնայողները նկատողութեան կ'առնեն այս կէտը։

ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԴԻՊԵՐՕԹԻ ԵՒ ՑՏՐԵԿԵԱՑ

Կը փութամ ծանուցանել Պատ. ազգայնոց թէ, Կայս. Կառավարութեան հրամանաւ հաստատած եմ վարժարան մը, ի Բանկալթի, Նշան Թաշլի կողմը Ռուսաց Հիւանդանոցի փողոցը թիւ 12 և 14 տուներուն մէջ։

Վարժարանս ունի երկուս Մանկապարէզ մը, երկուս նախակրթարան մը և Բարձր. Նախակրթարան մը միայն աղջկանց յատուկ։

Վարժարանիս դասախօսութիւնները պիտի սկսին յառաջիկայ Երկուշաբթի օր, 1/14 Նոյեմբեր։

Աշակերտ ալ փափաքող ծնողները կը հրաւիրուին ամէն օր, առաւօտէն մինչեւ կէս օր տեսակցիլ Տնօրէնութեանս հետ, տեղեկանալու համար ուսման ծրագրոյն և ընդունելութեան պայմաններուն։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Ց. Գ. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

24 Հոկտ. 1904
Բանկալթի 5—1

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

7 Նոյեմբեր 1904

Ֆրանս. 3% Français)	98 15
Ռէյտի (Tab. Turcs)	367 —
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	86 35
Երկաթուղի (Lots Turcs)	127 —
Պանք Օթթ. (Banque Ott.)	593 —
Թրանսվալ (Transvaal)	99 —

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Օրման վէ Մատէն վէ Զըրաաթ նէզարէթի էվրաք գալէմի միւմէյիզի իզզէթլու Արթին էֆէնտիյէ ումուրը մէմուրիյէթինի հիւսնը իֆատէ միւշահէտ օլան իգտամ վէ զայրէթինէ մէպնի թէրթիւն բիւթպէլի Սանիյէ սընֆը Միւթէմայիզի թէվֆիհ պույրուլմուշ տրը։

* * *

Հիւսամվէնտիկեար վիլայէթի տախլիլինէ կէօնան գաղասը գայմագամլըղը Միտեաթ գայմագամը բիֆաթլու Մէմտուհ պէյէ։

Տրապիզոն վիլայէթի տախիլինէ Ֆաթսա գաղասը գայմագամլըղը Պողդը գայմագամլըղընտան միւթաֆի բիֆաթլու Մէհմէտ պէյէ թէվֆիզ պույրուլմուշ տրը։

ՆԸՇԱՆ

Գօնեա սթասիօն սէր մէմուրը Անթուան Աֆքէրեան էֆէնտիյէ խրատմաթը մէմուհէսինէ մէպնի տէօրտիւնճիւ բիւթպէտէն Մէհիտի նշանը ալիսի իհսան պույրուլմուշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ԲԱՄԱԶԱՆԸ. — Վաղը չորեքշաբթի կը սկսի Իսլամաց Բամազան ամիսը։ Այս առթիւ Կայս. Պալատան մէջ տրուելիք իֆթարիէներուն նմոյշը Վեհ. Սուլթանին ցոյց տրուելու համար, երէկ Կայս. Պալատ մատուցուեցաւ։

*** Բամազանի առթիւ Իսլամ վարժարանները կը փակուին ամիս մը։ Միւլքիէի և Սուլթանիէի մէջ օրը երկու ժամ դասաւանդութիւն պիտի ըլլայ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐ ԾԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ. Կայս. Իրատէի մը համաձայն, պաշտօնական ըրաւ Ֆաթսա գաւառակին (Տրապզոն) ելմտական պաշտօնեան որ Հիճազի երկաթուղիին նպաստի գումարէն 4000 և զինուորական սպառազինմանց հասոյթէն ալ 15,000 ղրուշ ուրիշ նպատակի ծախսած էր։ Այս գումարները պիտի գանձուին նոյն պաշտօնեայէն, եթէ անկարող է՝ իր երաշխաւորէն և եթէ երաշխաւոր չունի շարժուն և անշարժ կալուածներուն ծախսուելովը։ Նոյն պաշտօնեան ձերբակալուեցաւ և դատաստանի ենթարկուեցաւ։ Այս տեսակ մարդիկ պաշտօնի չպիտի կոչուին ա՛լ։

*** Սպարապետութիւնը ծանոյց զօրաքանակներու զօրապետներուն և կիսաքաժիններու հրամատարներուն որպէս զի մեծ հոգ տանին Պետութեան ելեւմուտքին կանոնաւորման համար պատրաստուած Հրահանգը ճշդիւ գործադրելու։

*** Տէֆթէրխանէի վերատեսչութիւնը, Բարձր Ծանձնաժողովին հրահանգով, ծանոյց գաւառային Տէֆթէրը Խագանիի պաշտօնեաներուն, աշխատիլ Թափուի հասոյթներուն յաւելման և գանձումները օրը օրին յանձնել կառավարական անտուկներուն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Մ. Բոնսթան Պոլիս դառնալուն առթիւ, շաբաթ օր այցելեց բոլոր դեսպաններուն։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Արքունի Նաւարանին մէջ Նորոգուելիք Թորփիլանաւերուն յատակաձեւերը պիտի մատուցուին Կայս. Պալատ։

— Արքունի Նաւարանին մէջ կաթսայի աշխատանոց մը սկսած էր չինուիլ։ Այս գործանոցին յատակաձեւերը փոխուեցան և աշխատութիւնն ալ ըստ այնմ առաջ պիտի տարուի։

ՎՍԵՄ. ՀԸՖԶԻ ՊԷՅ. — Գոհութեամբ կ'իմանանք որ Տպագրական Տեսուչ Վսեմ. Հըֆզի պէյ, որ քանի օրէ հիւանդ էր, ապաքինած է և իր պաշտօնատեղին կը յաճախէ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՐՈՒՄԷԼԻԻ տուքին սեպտեմբերի մասնավճարը ամբողջովին վճարուեցաւ։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ. — Հիճազի երկաթուղիին ճամբուն վրայ՝ Սմանի մէջ գտնուած Ֆօսֆաթ տը օօի հանքին շահագործումը յանձնուեցաւ Հիճազի երկաթուղիին Բարձր Ծանձնաժողովին։

ԻԶՄԻՐԻ ԺԱՆՏԱՒՏԸ. — Իզմիրի մէջ մերթ ծագած ժանտախտին պատճառները քննելու համար, Կայս. Իրատէի մը համաձայն, հոն երթալիք յանձնաժողովին անդամներն են. Տոքթ. Պոնկովսքի փաշա (նախագահ) և բժշկ. վարժարանին ուսուցիչներէն. Տոքթ. Արիսթիան, Ալի Բիւշտի փաշաները և գնդ. Վահիտ պէյ։ Ծանձնաժողովը այս օրերս կը մեկնի։

ԷՏԻՐՆԷԻ նահանգին դատական քննիչ Ցարութիւն էֆ. Մոտիչեան և Խուլուսի պէյ։ որոնք Ռոտոսթօ գացած էին, շաբաթ օր Էտիրնէ դարձան։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ չինութեան օսմ. ընկերութեան գործակատար կարգուեցաւ, կ'ըսէ Սաաֆէթ, Պետական Խորհրդական Թունսալը Մահմուտ փաշազատէ Ահմէտ պէյի որդին Բէյնի Լյատ պէյ։

ԲԱՄԲԱԿԻ ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ. — Ելմտական նախարարութեան խորհրդական Բաֆֆի պէյ, ծրագիր մը մատուցած էր Անատոլուի մէջ բամբակի մշակութիւնը բարելաւելու և ընդարձակելու համար։ Այս ծրագիրը որ Առեւտրական Նախարարութեան ղրկուած էր, քննուեցաւ մասնագիտական յանձնաժողովի մը կողմէ, որուն կ'անդամակցին նաև Առեւտրական Սենեակի անդամներէն երկու հոգի։ Այս յանձնաժողովը որոշեց տեղեկութիւն առնել թէ բամբակի հունձքը որչափ է, ո՛ր տեղերը ինչքան բամբակ ցանուած են, արտադրութիւնը ի՞նչ է, նաև Եգիպտոսի մէջ մշակութիւնը լաւ արդիւնքներ տուած բամբակի հունտերէն բերել տալով պէտք եղած տեղերը ղրկել։ Թուրք թերթը որ այս լուրը կուտայ, հետեւեալ տեսութիւնը կ'ընէ.— Անատոլուի մէջ ամէնէն առատ բամբակ արտադրողը Ատանայի նահանգն է և քնական արգասաւորութեան չնորհիւ բերքը տարին երկու անգամ կը հասնի։ Միւս նահանգներուն բերքերը նոյն տեղինին չեն հասնիր։ Բայց այս հունձքէն ի՞նչ օգուտ կը քաղուի։ Մինչտ տեղական բամբակին գինը քանի մը դրուշ պակաս է և կուտերը լաւ զատուած ու մաքրուած չեն։ Ատանայի բամբակը մինչեւ Ամերիկա կը ղրկուի և հոն մաքրուելով դարձեալ մեզի կը դարձուի։ Եթէ Ատանայի մէջ քանի մը կանոնաւոր գործարան ըլլայ և երկրագործը բերքին լաւութեան հոգ տանի, այն ատեն մեր դրամը մեզի կը մնայ։ Զենք գիտեր թէ երկրագործները կ'օգտուի՞ն բերքին առատութենէն։ Միջնորդները ամէն տարի նոյն գինով այնքան ապրանքը կը գոցեն և մեծամեծ շահեր կ'ընեն, մինչ տէրերը հազիւ իրենց պէտքը կը լրացնեն։ Եթէ բերքին տէրերը հրապարակէն անհետեակ ըլլան, իրենց ապրանքը ոչինչ գինով ձեռքէ կը հանեն, կամ զրոյցներու անսալով կը պահեն և յետոյ կը փտեցնեն։ Ահա բամբակի մշակութեան զարգացումը այս պատճառներուն վերցուելէն կախում ունի։ Կարգ մը բերքեր ունինք որ իբր խամ ապրանք Եւրոպա կը ղրկուին և գրրծուելէ ետք կը ներածուին։ Գրեթէ ոչինչ գինով մը կը ծախուին օտարներու, որոնցմէ, յետոյ, անբաղդատելի աւելի գիներով մենք կը գնենք։ Դորձարաններու պակասն է պատճառ այս վնասներուն։ Բացի Ատանայէն ուրիշ տեղերու մէջ ալ աղէկ բամբակ կրնայ հասնիլ, հողը նպաստաւոր է։ Բայց քանի որ այժմ իսկ այնքան առատ է բերքը նոյն նահանգին մէջ և երբ խընդիրը պաշտօնապէս կը քննուի, աւելորդ չենք համարեր առաջարկել որ եթէ քանի մը գործարաններ հաստատուին որոնք խամ ապրանքը կուտաւ վերածեն և այլ շահաբեր միջոցներու գործածեն, այն ատեն մեծ ծառայութիւն մը մատուցուած կ'ըլլայ երկրին։

ՊԷՐՈՒԹԻ ֆրանս. Բժշկ. վարժարանին տարեկան հաղորդութեանց քննիչ մարմինը ամբողջացնելու համար, Բարիզի Համալսարանէն տօքթ. Տիւբան, Ցօրտոյի համալսարանէն, տօքթ. Ֆէրրէ և Լիոնի համալսարանէն տօքթ. Մարիոն, որոնք Պոլիս եկած էին, շոգենաւ նստան Պէրութ երթալու համար։

ԹՂԹԱՏԱՐԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ միջոցով օտար երկիրներ ղրկուելիք արժէքաւոր առարկաները և տեղական արտադրութիւնները միայն նամակատուներու վարչութեանց մէջ պիտի քննուին և մաքսատուրք չպիտի առնուի։

ԹԱՏՐՈՆՆԵՐՈՒ տոմսակներուն 20 փր.նոց «իլմուխապէր»ներ պիտի փակցուին ի նպաստ Հիճազի երկաթուղիին։ Բամազանի առթիւ թատրոնի տէրերուն դիւրութեան համար, կը ծանուցուի թէ նոյն «իլմուխապէր»ները կը ծախուին Տիրէքլէր-Սարաը, 7 թիւ ծխավաճառի խանութը։

ԾԻԱՆՈՏ ՄՇԱԿՈՂՆԵՐԸ. — Վեհ. Սուլթանը իմալով որ Բէյճիկ տեղ տեղ ծխախոտներուն 5-10 փարա առաջարկելով չի գներ և ապրանքը կը փտի ի վնաս երկրագործին, բարեհաճեցաւ հրամայել որ քննութիւն մը բացուի այդ մասին։ Այս առթիւ հրահանգ ղրկուեցաւ գաւառային իշխանութեանց որպէս զի երկրագործներուն իրաւունքները պաշտպանեն և տեղական Բէյճիի վարչութիւնները ստիպեն գործադրելու ծխախոտի մշակման և գնման մասնաւոր կանոնագիրը։

ԴԱՐԹԱԼԻ նաւահանգիստը մաքրելու համար հրահանգ տրուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին։

ՄԱՀՍՈՒՍԷՆ. — Մախսուսէի վարչութիւնը գնեց նաև Կուրճի լուծեալ Ընկերութեան Իպրահիլ շոգենաւը. ինչպէս գնած էր Օսէաա և Ալեքսանդրա շոգենաւերը։

ՆՈՒԱԶՈՒՐԴ. — Ընտանի անասուններու գործողութեանց մէջ գործածուած թուղթերուն և տեսակներուն տպագրութիւնը նուազուրդի դրուած է զինուորական սպառազինմանց Վարչութեան կողմէ։ Մասնակցիլ ուզող տպարանապետները մինչեւ Հոկտ. 30ի Շբ. օրը պէտք է դիմեն Մալիէի մէջ նոյն վարչութեան։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԵՒ ՍՈՒԴԱՆԻ Հելլէն վաճառականներէն քանի մը հոգի միանալով Ընկերութիւն մը կազմեցին, որ շոգենաւ պիտի բանեցնէ Սիւէզի, Ճիտդէի, Հիւտէյտայի և Ատէնի միջեւ, կարմիր Ծովու վրայ։

ԼԻԼԻԺԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ. — Պելժիոյ թագաւորին նախագահութեամբ 1905ին Լիէժի մէջ կազմակերպուելիք տիեզերական ցուցահանդէսին օսմ. կառավարութիւնն ալ հրաւիրուած է մասնակցիլ։ Այս առթիւ կը ծանուցուի թէ վաճառականները և ճարտարագործները, կրնան, չահ և ինաս իրենց պատկանելով, ապրանք ցուցադրել։ Ցուցահանդէսին օսմ. պատուակալ քոմիսար կարգուած է Պրիւքսէլի դեսպանատան գործակատար Միհրան էֆէնտի։

ԳՏՆՈՒԱԾ ԷՄԼԱԲԻ ՓՈՒԼ. — Ծովուն վրայ պահարանի մը մէջ գտնուած է 2000 ղրշ.էն աւելի արժողութեամբ կալուածական տուրքի յատուկ փուլ։ Կորսնցնողը պէտք է դիմէ Պոյաճեգիղ համլաճը Եորկիի։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎԷԼԱՍԹԻ ԴԱՏԸ. — Մասնավճարներով արժեթուղթ ծախելով ժողովուրդին դրամը իւրացնող Վէլասթի Ընկերք, այժմ քանտարկուած են իտալական հիւպատոսարանին մէջ։ Հիւպատոսարանին դատարանը քննելով անանկութեան գործը, որոշեց մինչեւ 40 օր գրաւի դնել յիշեալներուն կալուածները և արդիւնքովը 100ին 60 վճարել պահանջատէրներուն։

ՈՃԻՐ ԹԷ ԱՐԿԱԾ. — Սկիւտարի ոստիկանութիւնը քննութիւն մը բացաւ Սէլամսիզ, էթմէքճի Պաշը փողոցին մէջ էֆթիկ անուն հայ կնոջ մը մահուան մասին։ Էֆթիկ առջի օր իր տան մէջ մեռած գտնուեցաւ ծոծրակին վրայէն երկու խոշոր վէրքերով։ Ցայտնի չէ թէ ոճրի՞ մը թէ արկածի մը հետեւանքն է։

ԸՆԿՂՄԱԾ. — Նիքօլաքի անուն յոյնի մը առագաստանաւը երբ ածուխ բեռցած Պոլիս կուգար, Լիմնիի բացերը փոթորիկի բռնուելով ընկղմեր է և նաւաստիները խղդուեր են։

ԱՐԿԱԾ. — Բումէլի Հիսար, Մարլբի ծովեզերեայ ապարանքը աշխատող հիւսն մը Բանտէլի՝ առջի օր 15 կանդուն բարձրութենէ մը վար իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ԲԺԻՇԿԻ ՄԸ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԻ մը հովարտայութեան լուրը տուած էինք։ Ստոյգ աղբիւրէ կը տեղեկացնէ թէ հոն յիշուած Տոքթ. Պողոսը, Սաղըզ Աղաճ, Աղա Ճամիի ետեւը վիրաբոյժ Պողոս էֆէնտին չէ քնաւ, որ ծանօթ է իր պարկեշտութեամբը։

ԳԻԾԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երկկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲԱՐԻԶ, 7 Նոյ. — Ռուսաց բուն կրակէն Ճաքոցիք ստիպուեցան թողուլ Բորթ Արթուրի երկրամասի բերդը, զոր առջի իրիկուն գրաւած էին։

—Մովակալ Սքրիտլով Վլատիվոստոքէ Մուքդէն մեկնեցաւ տեսակցելու Քուրոքաթքինի հետ։

—Մարէշալ Օեամա կարեւոր նոր ուժեր ստացաւ։

—Շանոյի վրայ երկու թշնամիները 800 մէթր միայն հեռի են իրարմէ։ Ճակատամարտը մօտալուտ է։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԲԱՌԷ

ԲԵՐԱ 262

Ընդունած է ձմրան եղանակին ամէն նորութիւնները, գլխարկ, պուզ, ժիւբօն, տղու վերարերեալ ապրանքներ, և կանանց գուլպաներ են։։

6—01

Տեր եւ Տիկին
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

"ՍԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի ԵՐԻՏԱՍԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 85

ԴԱՆԻԷԼ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Թարգմանեց
ԺԻՐԱՅՐ ՇԻՐԱԿԱՑԻ

ԽԴ.

ՕՔԻԱՆԻ ՄԸ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հեռացան արագ արագ։ Վայրկեան մը եաքը նորէն ոտնաձայներ լսուեցան արահեան մէջ։ Լսած մակ ըրաւ։ Մէկ հոգի մըն էր քալողը որ հեռացաւ, նորէն եկաւ, նորէն հեռացաւ և նորէն եկաւ։ Պահակ մըն էր։ Լսած հասկցաւ։ Ինչ ընելու էր։ Փախչի՞լ։ Մաքէ իսկ անցընելու չէր։ Մնա՞լ։ Անձնատուր ըլլալ էր, քանի որ ոստիկանները քիչ մը եաքը պիտի այցելէին այս կապկան ու պարէզը։ Եւ սակայն որոած էր մինչեւ վերջին վայրկեանը կռուիլ։ Կառափնտաին մտածումը անդադար կը ցցուէր իր երեւակայութեան առջեւ ու անանուանելի կորով մը կուտար իրեն։ Որոշեց ուրիշ թաքստոց մը փնտռել։ Փրկութեան միակ յոյսը սա էր։ Սպասեց որ պահակը հեռանար։ Եւ երբ անիկա հեռացաւ, Լսած Նորէն վարանեցաւ։ Ցանկարծ ձայն մը լսեց պարէզին միւս ծայրէն, կապելային մէջ։ Այն ատեն սարսափի մատնուելով, ցանկապատին առջեւէն ելաւ և օկսաւ օձի պէս սողալ պարէզին բարձր խոտերուն մէջէն, ապաստանարան մը փնտռելով։ Եթէ պահակը այս միջոցին իր քովը ըլլար, ակռաներուն կափկափելը պիտի լսէր։ Երկու վայրկեան եաքը, Մուլէն և Բիէռօ պարէզ կը մտնէին։ Երկու ոստիկաններուն կը հետեւէր կապելային տիրուհին որուն չարաչուք դիմագծերը այս միջոցին կեղծաւոր անուշութիւն մը կ'արտայայտէին։ Երբ հասան փախստականին նստած տեղը, Մուլէն ըսաւ Բիէռոյի.

— Հոս է։

Ցեռոյ սեղանի մը վրայ դրուած չէն ու գաւաթը ցոյց տալով կապելային տիրուհոյն.

— Է՛, ըսաւ, նորէն կը պնդէ՞ք որ այս առաւ մարդ չընդունեցիք ձեր կապելային մէջ։

— Հաւատացէք որ մարդ չեկաւ, բարի պարոններս, պատասխանեց կինը։ Այս չէն ու գաւաթը երեկ գիշերուընէ ի վեր հոն են։

Բիէռօ մօտեցաւ սեղանին, քննեց, յետոյ մատովը ցոյց տուաւ կաթիլ մը գինի որ սեղանին վրայ ինկած էր և արեւին մէջ կը փայլէր։

— Հինգ վայրկեան չկայ որ թափած է այս կաթիլը, ըսաւ Մուլէնի։

— Ինչէ՞ն գիտէք, հարցուց կապելային տիրուհին մատնոցելութեամբ։

— Այս սեղանին փայլը սպնդասնման է, հինգ վայրկենի մէջ կը ծծէ։

— Տարակոյս չկայ, ըսաւ Մուլէն։ Մարդը հոս է և թերեւս կը լսէ մեր ձայնը։

Եւ սկսան փնտռելիմէն սեղ, մանրաղնին ուսումնասիրելով գետինը։

— Ինծի նայեցէք, ըսաւ յանկարծ Բիէռօ։ Քիչ մը առաջ հոս պառկեր է։ Մարդկային մարմնոյ մը դրոշմը ուրոյապէս կը տեսնուէր ցանկապատին առջեւ։

— Եւ ահաւասիկ ճամբան որուն հետեւած է սողալով, աւելացուց Մուլէն։ Ցանկապատէն անդին գետինը սուրոն է։

— Բարիզցիի մը որ երկու տարիէ ի վեր ոտք կոխած չէ հոս, ըսաւ կապելային տիրուհին։

— Ըսել է որ տունին մէջ մարդ չկայ։

— Ո՛չ, չկայ։

— Ան ատեն մենք ալ այն կողմը երթանք, ըսաւ Մուլէն Բիէռոյի։ Մեր մարդը հոն է, խոտերուն մէջ։

Եւ իրարու ետեւէ անցան ցանկապատէն, և որոշապէս տեսան մէկու մը անցած ըլլալը խոտերուն մէջէն։ Սակայն թէեւ ծառեր, հին հոր մը և երկու քաբէ նստարաններ միայն կային, ոստիկանները նորէն ամէն կողմը պրպտեցին և բան մը չգտան։

—Գէտք է վազ անցնիլ այս գործէն, ըսաւ Մուլէն յուսահատ։ Եւ սակայն մարդը հոս եկած է և ասկէ դուրս չէ կրցած ելնել։ Ուր գացած է։

ԽԴ.

ՀՈՐԻ ՄԷՋ ՏՌԱՄ ՄԸ

Ոստիկանները սխալած չէին։ Լսած այդ ոտնը մատ էր և ամէն կողմէ պաշարուած ըլլալով, ապաւէն մը կը փնտռէր։ Զէր կրնար ո՛չ փախչիլ ու չ պահուըրիլ։ Այն ատեն յուսահատեցաւ և հորին բերանը նստաւ, որոշած ըլլալով անձնատուր ըլլալ։ Բայց երբ երկու ոստիկանները կապելային պարտէզը խոյացան, Մուլէնի ձայնը ոստում մը քնել տուաւ իրեն։ Իրականութիւնը երեւցաւ իր աչքին առջեւ։ Եւ փայլակի պէս արագ պակերի մը մէջ անցնելը տեսաւ սա սոսկալի տեսարանին,— դատարան, յետոյ կառափնտա։

Գլուխը ձեռքերուն մէջ առաւ և մրմռաց։

—Սակայն երդում ըրած էի որ երբեք...։ Սուիլլարն էր որ կորստեան մատնեց զիս։

Այն ատեն ստրատիկ գերագրգռեց իր կարողութիւնները և ներշնչում մը ունեցաւ։

—Սա հո՞ր մրմռաց։

Հորը լայն էր և միջնորմերը կանաչորակ փայլուն նիւթով մը շաղախուած։ Լաւ վար նայեցաւ և բան մը չտեսաւ, Խաւարակուռ անդունդ մըն էր ուրկէ կը բարձրանային զովութիւն մը և խորհրդաւոր ահաբեկիչ լռութիւն մը։ Դոյլերէն մին խոտերուն մէջ էր։ Առաւ, երկաթեայ կեռէն կախուած չուանէն անցուց և պատրաստուեցաւ իջնել։ Բայց այս միջոցին տարօրինակ տարտափ մը գրաւեց զինք և քիչ մնաց որ ծրագիրը պիտի չգործադրէր։ Երկու խոշոր տարդեր տեսած էր, համակ սեւ, մաղեղ թաթերով, որոնք հորին կանաչորակ միջնորմերուն վրայ կը քաշքշուէին ծանրօրէն։ Արդ, տարդէն շատ կը վախնար։ Սակայն որովհետեւ դիւրին չէր խուսափիլ այդ գարշելի կենդանիներէն, վերջապէս որոշումը տուաւ, և իսկոյն ի՛նքն հորին մէջ կանգնած, և ուժգնօրէն բռնելով չուանը օրուն ընորիւ կ'ուղղէր ինքզինքը։ Բայց ճամբուն կէսը սոսկալի մտածում մը անցաւ մտքէն։

Ո՞րքան ալ կորովի ըլլար, չէր կրնար այսպէս երկար ատեն կախուած մնալ անջրպետին մէջ, դատակի ոյժով։ Եւ յետոյ ոստիկանները կրնային ցնցել այս չուանը և դոյլերը վար քաշել։ Կացութիւնը սոսկալի էր։ Եւ դուրս ելնելու միջոց չկար։ Կը մնար իրեն կա՛մ վար ելնել ու անձնատուր ըլլալ և կամ մեռնիլ այս հորին մէջ։

(Շարունակելի)

ԳՐԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ — ՊՈՍՏԱՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ — ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼ ՔԱՐՏ — ՊԱՆԴՈՒՐԱ — ՊՐՈՍՊԵԿՏՈՍ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ — ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱՀ — ՊԱՏԿԵՐԱՍՏԱՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՏՈՊ — ՊԱՏԿԵՐԱՖԱՐԹ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈԳՐԱՖ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎԱ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐԻ — ՊԱՏԿԵՐԱՖՈՏՈՍԱՆՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐՈՎՈՒՆՆԵՐ